

Tóth Kriszta:
Békefüst, háborúíz (Dokumentumfilmek 4.)

Dokumentumfilmre talán ritkán akasztanak olyan jelzőt, hogy "tündéri", de én most erős késztetést érzek, hogy megtegyem.

A *Szénégetők* című rövid, mindössze 15 perces filmből egész egyszerűen sugárzik a nyugalom és a kedvesség. A nyugalom minden bizonnyal az elszigeteltség miatt, merthogy a két szereplő, Marek és Janina nyaranta a hegyekben dolgoznak szénégetőként, távol a világ zajától és minden egyéb zavaró tényezőtől. A "kedvesség" sem egy túlzottan ide illő jelző, de gyönyörű felvételeket láthatunk a tájról, a folyamatosan füstölgő szénégetőről és a ház körül éldegélő állatokról. Például egy tyúkról, amint a pillangókat kergeti, vagy épp egy vázában lévő virágcsokorból csipeget, és a hatalmas kutyáról, akit erőteljesen frusztrál egy béka jelenléte, és még sorolhatnám, mert tulajdonképpen az egész film ilyen szösszenetekből áll.

Minden egyes napjuk ugyanúgy telik el, de a rendező Piotr Zlotorowicz rávilágít az apró részletekre, amitől színesebbé válik az amúgy szürke (a széntől már-már fekete), egyhangú nyaruk.

A béke és nyugalom után következik egy kis háború. Azt kell mondanom, hogy a *Cooking History*, magyarul a *Hogyan főzték a történelmet?* meglehetősen nagyot szólt. A vásznon, és a nézőtéren egyaránt.

A dokumentumfilm logline-ja így szól: „6 háború, 11 recept, 60361024 halott.” Nagyon ott van, nagyon frappáns, lényegretörő, szívbemarkoló. Az egész film ilyen. Le a kalappal a rendező, Peter Kerekes előtt. Nem tudom megállni, hogy ne kezdjek el ömlengeni, de tényleg nagy hatást gyakorolt rám a film (és úgy láttam, nem csak rám).

Alapvetően egy háborúkról szóló majdnem másfél órás mozi szerintem rendszeren meg tudja terhelni az ember lelkét, de ebben az esetben a tragikus események elmesélése közé beszúrt komikus elemek tették az egész filmet keserédessé. Nem tudunk szó nélkül elmenni amellett, hogy a filmben szereplő háborús szakácsok milyen borzalmakon mehettek keresztül, hány barátjuk veszett oda, és hogy ezt vajon fel lehet-e dolgozni valaha, vagy egy élet is kevés hozzá. A nehéz, zsíros alapra a rendező ráhúzott egy könnyedebb, light-os réteget, ezzel téve élvezhetőbbé és befogadhatóbbá az amúgy gyomorfekélyt okozó történetet. Kötelezően ajánlott megtekinteni!

